

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА**  
**Михайлівського закладу дошкільної освіти**  
**Коростенської міської ради**  
**на 2023-2024 навчальний рік**

## Зміст

Вступ

Розділ I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності)

Розділ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації

Розділ III. Форми організації освітнього процесу

Розділ IV. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Розділ V. Права та обов'язки учасників освітнього процесу

## ВСТУП

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» Михайлівський ЗДО Коростенської міської ради спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Програма розроблена відповідно до вимог Законів України «Про освіту», **«Про дошкільну освіту»**, Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція) та Концепції Нової української школи.

Освітня діяльність в закладі дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році буде організована відповідно до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція), «Методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти». Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено наказом МОН України від 16.06.2015 №641), Лист МОН від 10.06.2022 № 1/6267-22 “Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України”, Положення про дошкільний навчальний заклад, Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства охорони здоров’я України від 24.03.2016 №234), Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 №446), Враховуються методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України (далі - МОН), які визначають напрями діяльності ЗДО в період дії воєнного стану: “Щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану”; “Щодо проведення просвітницької роботи з учасниками освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з питань уникнення враження мінами, вибухонебезпечними предметами та ознайомлення з правилами поведінки в надзвичайних ситуаціях”; «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні». Багато питань розкрито в методичних рекомендаціях “Щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти в літній період в умовах воєнного стану“ за попередній 2022 рік. «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів», листах МОН «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні» 02.04.2022 № 1/3845-22, «Про розроблення програм для дошкільної освіти» (від 28.02.2013 №1/9-152), «Щодо вирішення окремих питань діяльності керівників гуртків дошкільних навчальних закладів» (18.09.2014 №1/9-473), «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах» (від 02.09.2016 №1/9-454), «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах» (від 02.09.2016 №1/9-456), «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах» (від 25.07.2016 №1/9-396), «Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців» (від 11.10.2017 №1/9-546), «Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти» (від 19.04.2018 №1/9-249), «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2023/2024 навчальному році», «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти», власного Статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов’язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

**Мета освітньої програми** - реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6(7) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

**Завдання програми** - сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітніх компетенцій дитини перших 6(7) років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі. Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені у програмі є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу

**Структура програми** - визначення освітніх напрямів відповідно до Базового компонента дошкільної освіти, визначення загального обсягу навантаження на кожний вік дитини: ранній вік (третій рік життя), молодший вік (четвертий рік життя), середній вік (п'ятий рік життя), старший дошкільний вік (шостий рік життя). Кожна освітня напрям програми завершується показниками компетентності.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх напрямів, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

## **Розділ І.**

### **Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуття компетентностей)**

#### **Форми організації освітнього процесу**

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровий — провідний для дітей дошкільного віку; руховий; природничий; предметний; образотворчий, музичний, театральний, літературний; сенсорно-пізнавальний і математичний; мовленнєвий; соціокультурний та інших) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. Організоване навчання проводиться у формі занять, починаючи з 3-го року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними напрямками розвитку залежно від бажань та інтересу дітей.

Тривалість спеціально організованих фронтальних занять становить:

- з дітьми раннього віку група «Бджілка» – не більше 10-15 хвилин;
- у різновіковій «Дзвіночок» – не більше 20-25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у

дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу.

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами	
	Ясельна	Різновікова
	(2 до 3 р)	(від 3, 4 до 5, 6 років)
Ознайомлення із соціумом	1	2-3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1-2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна)	4	4-5
Сенсорний розвиток	2	–
Логіко-математ. розвиток	-	1-2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	3
Здоров'я та фіз.. розвиток	2	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11-12-15
Кількість занять на тиждень	10	14-16-20

У освітньому процесі використовуються такі форми організації діяльності дітей: інтегровані, комплексні, індивідуальні, індивідуально-групові, групові заняття, а також міні-заняття упродовж дня, гурток.

Робота в гуртку різновікової групи «Цікава англійська» з використанням нестандартних технік малювання є самостійною організаційною формою освітнього процесу. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість. Заняття в гуртку планується в другій половині дня. Тривалість гурткової роботи – 15-25 хв. залежно від віку дітей. День проведення гурткової роботи є у розкладі занять групи.

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в дошкільних навчальних закладах у 2023 - 2024 навчальному році розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводяться переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа). Такі заняття поєднуються та чергуються із заняттями з музичного виховання та фізкультури.

Реалізації освітньої програми сприяє проведення інтегрованих занять. Тривалість інтегрованого заняття може дещо збільшуватись за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хвилин відповідно в різновіковій групі).

Заняття з фізичної культури й музичного виховання інтеграції не підлягають.

Визначаючи обсяг рухової активності дітей, враховується стан їхнього здоров'я та психофізіологічні особливості. Тривалість занять для дітей у віці від 2 до 3 років – 15 хвилин; від 3 до 5 років – 20-25 хвилин; від 5 до 6 років – 25-30 хвилин.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

Зміст освітнього процесу в закладі у 2023-2024 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх напрямів Базового компонента:

ОН	Зміст освітнього процесу
О соби стіс ть дит ини	<p>Передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності;</li> <li>- виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка.</li> </ul>
Д ити на в соці умі	<p>Передбачає:</p> <p>формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства</p>

<p>Д ити на в при род ном у довк ілля</p>	<p>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля. Природнича освіченість передбачає наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримування правил природокористування.</p>
<p>М овле ння дит ини</p>	<p>Передбачає: засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.</p>

Д ити на в світі мис тецт ва	Передбачає: формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.
Г ра дит ини	Передбачає: розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.
Д ити на в сенс орн о-пі знав альн ому про стор і	Передбачає: сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

## Розділ II

### Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх напрямів, логічна послідовність їх реалізації

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у Михайлівському ЗДО визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою.

Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за освітніми напрямками: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина у світі мистецтва», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини». У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх напрямів, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх напрямів порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

## Основні завдання Михайлівського ЗДО Коростенської міської ради

1. Проводити цілеспрямовану освітню діяльність щодо формування в учасників освітнього процесу безпечної поведінки в довкіллі з урахуванням умов воєнного (післявоєнного) стану, використовуючи різні форми організації освітнього процесу навчати дошкільників обачності, навичок орієнтування та адекватної реакції на різноманітні, чинники ризику для життя.
2. Сприяти удосконаленню культури українського мовлення між учасниками освітнього процесу як основи формування національно-патріотичних почуттів. Спрямувати діяльність педагогів на формування розмовного мовлення дітей шляхом використання сучасних технологій, розвитку зв'язного мовлення, прозових та поетичних творів сучасних авторів, кращих зразків малих фольклорних жанрів.

### Шляхи реалізації завдань:

- Особистісно-орієнтований підхід до кожного вихованця.
- Забезпечення наступності дошкільної та початкової ланок освіти.
- Блочно-тематичне планування.
- Організація розвивального середовища.
- Інтеграція різних видів діяльності.
- Використання освітніх технологій.
- Співпраця з родинами вихованців.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх напрямів, що включені до інваріантної дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх напрямів Базового компоненту забезпечується та відображається у плануванні педагогів закладу.

З метою підвищення якості освітнього процесу у 2023-2024 навчальному році в закладі використовуються інноваційні педагогічні технології, а саме:

Назва групи	Інноваційна технологія	Вихователь
«Бджілка»	Використання карток, схем-моделей для навчання дітей розповідям, вивчення віршів	Ткачук Н.О.
«Дзвіночок»	Використання карток, схем-моделей для навчання дітей розповідям, вивчення віршів	Вітківська Т.А.

## Розділ III

### Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма Михайлівського ЗДО визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2023-2024 навчальному році педагогами закладу будуть реалізовуватися різні форми освітнього процесу.

За формами організації проводяться такі типи занять: фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи); групові (10-12 дітей); індивідуально-групові (4-6 дітей); індивідуальні (1-4 дітей).

У залежності від основних завдань освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Українське дошкільля» та відповідно до змістовних ліній Базового компоненту дошкільної освіти, пріоритетного (гуманітарного) напрямку у всіх вікових групах організуються такі види занять: заняття із засвоєння дітьми нових знань; заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей; контрольні заняття; комплексні;

З метою забезпечення наступності з початковою ланкою освіти поширеним типом занять у поточному навчальному році у всіх вікових групах будуть інтегровані заняття у рамках блочно-тематичної організації освітнього процесу.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Безперервна безпосередньо освітня діяльність у групах планується як у першу так і в другу половину дня відповідно до розкладу занять на тиждень. У другій половині дня плануються заняття з художньо-продуктивної діяльності, гурткова робота, індивідуальна робота з вихованцями. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

Тип заняття обирає та уточнює вихователь самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Крім спеціально організованої освітньої діяльності передбачається самостійна діяльність дітей.

Самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу в закладі дошкільної освіти є робота в гуртку. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість.

У 2023-2024 навчальному році організована робота гуртка:

<b>Вік дітей</b>	<b>Назва гуртка</b>	<b>Програма</b>
4-6	«Цікава англійська»	Навчальна програма гурткової роботи «Цікава англійська»

Навчальна програма гуртка з вивчення іноземної мови складається з пояснювальної записки, навчально-тематичного плану, очікуваних результатів, порад батькам та безпосередньо змісту, який представлений серією дидактичних, рухливих ігор та вправ, наочністю, віршами, які можуть бути використані в роботі з дітьми дошкільного віку.

Навчальна програма рекомендується для творчого використання керівниками гуртків у закладах дошкільної освіти.

Вищезазначені форми організації освітнього процесу в закладі реалізуються в рамках:

- Річного плану роботи закладу на 2023-2024 н.р. (Схвалений педагогічною радою від 31.08.2023 р. протокол №1);

- режиму роботи закладу дошкільної освіти
- режимів роботи груп

За окремим планом у закладі організовується літнє оздоровлення дітей. План літнього оздоровлення – додаток до Річного плану роботи.

З метою забезпечення єдиних вимог і наступності сімейного і суспільного виховання, надання психолого-педагогічної допомоги батькам або особам, які їх замінюють, підтримки різнобічного розвитку дітей, які виховуються в умовах сім'ї у закладі організовано роботу Консультативного центру.

Основні форми діяльності Консультативного центру:

- організація лекторіїв, індивідуальних і групових консультацій для батьків або осіб, які їх замінюють;

- організація заочного консультування через листування, в телефонному режимі, через організацію роботи сайту закладу дошкільної освіти, соціальні мережі та додатки. Робота з батьками або особами, які їх замінюють і дітьми (віком від 3 до 6 років) в Консультативному центрі проводиться відповідно Плану роботи, що є додатком до Річного плану роботи.

## Розділ IV.

### Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно частини 3 ст. Закону України «Про освіту» у Михайлівському ЗДО Коростенської міської ради сформовано систему внутрішнього забезпечення якості освіти, яку схвалено педагогічною радою закладу (протокол №1 від 31.08.2022року).

У рамках зазначеної системи у 2023-2024 навчальному році будуть здійснені заходи щодо визначення стану забезпечення якості освітнього процесу.

Результати освітньої діяльності педагогів закладу з формування у дітей компетентностей будуть визначатись шляхом проведення моніторингових досліджень.

Мета моніторингу– виявлення ступеня відповідності результатів діяльності закладу дошкільної освіти андартам і вимогам дошкільної освіти.

Завдання моніторингу:

- безперервно спостерігати за динамікою розвитку ЗДО, своєчасно виявляти зміни і ті фактори, які викликають ці зміни;
- здійснювати тактичне і стратегічне прогнозування розвитку найважливіших процесів у ЗДО;
- підвищувати мотивацію співробітників в галузі забезпечення якості освітніх послуг;
- залучати батьківську громадськість в процес поліпшення якості освіти ЗДО.

№	Заходи	Мета	Термін виконання
1.	Педагогічна діагностика (обстеження) особливості розвитку дітей	Вивчення рівня розвитку дітей за освітніми напрямками у групах	Вересень, травень
		Відстеження результатів освітньої роботи для дітей низького і нижче середнього рівня розвитку	Січень (у разі необхідності)
		Виявлення рівня реалізації завдань програми	II половина квітня
		Визначення рівня шкільної зрілості в старшій різновіковій групі	
2.	Проведення підсумкових занять, індивідуальних бесід	Визначення рівня розвитку дітей, їх обізнаності, визначення проміжних результатів.	1 раз на квартал
3.	Аналіз планів освітньої роботи з дітьми	Виявлення стану виконання державних вимог дошкільної освіти	Щотижнево (понеділок)
4.	Анкетування, тестування педагогів, батьків	Отримання різноманітного емпіричного матеріалу про необхідні аспекти діяльності педагогів, батьків	За потребою, протягом року
5.	Педагогічна діагностика професійної діяльності педагогів.	Визначення рівня професійної компетентності педагогів	Вересень, квітень
6.	Моніторинг стану здоров'я дітей	Визначення груп здоров'я за підсумками поглибленого медичного огляду	Вересень, квітень
7.	Моніторинг стану захворюваності дітей та відвідування ЗДО	Визначення індексу здоров'я дошкільників	1 раз на місяць, 1 раз на квартал

8.	Моніторинг фізичного розвитку дітей	Виявлення ефективності розвитку фізичних якостей дітей	Вересень, квітень
9.	Педагогічний аналіз діяльності ЗДО за навчальний рік	Виявлення недоліків та прогнозування вирішення проблем	Травень, серпень

Оцінювання рівня розвиненості та вихованості дітей в ЗДО в 2023-2024 н.р. здійснюватиметься за:

- молодший та середній дошкільний вік за вимогами БК;
- старший дошкільний вік за допомогою кваліметричної моделі.

### **Розділ V. Права та обов'язки учасників освітнього процесу**

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Статтею 54 Закону України «Про освіту» визначено права та обов'язки педагогічних працівників у галузі дошкільної освіти.

**Стаття 54. Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу**

1. Педагогічні працівники мають право на:

академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;

педагогічну ініціативу;

розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;

користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;

підвищення кваліфікації, перепідготовку;

вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників;

доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;

відзначення успіхів у своїй професійній діяльності;

справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;

захист професійної честі та гідності;

індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку та іншу) діяльність за межами закладу освіти;

творчу відпустку строком до одного року не більше одного разу на 10 років із зарахуванням до стажу роботи;

забезпечення житлом у першочерговому порядку, пільгові кредити для індивідуального і кооперативного будівництва;

забезпечення службовим житлом з усіма комунальними зручностями у порядку, передбаченому законодавством;

безпечні і нешкідливі умови праці;

подовжену оплачувану відпустку;

участь у громадському самоврядуванні закладу освіти;

участь у роботі колегіальних органів управління закладу освіти;

захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

2. Педагогічні працівники зобов'язані:

постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;

виконувати освітню програму для досягнення здобувачами освіти передбачених нею результатів навчання;

сприяти розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;

дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності;

дотримуватися педагогічної етики;

поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;

настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;

виховувати у здобувачів освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;

формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;

захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів,

додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, виконувати свої посадові обов'язки;

повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

3. Педагогічні працівники мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством, колективним договором, трудовим договором та/або установчими документами закладу освіти.

4. Права та обов'язки інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, визначаються законодавством.

5. Відволікання педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків не допускається, крім випадків, передбачених законодавством.

6. Особи, винні в порушенні цієї статті, несуть відповідальність згідно з законом.

Статтею 55-ю Закону України «Про освіту» визначено права та обов'язки батьків здобувачів освіти. Ця стаття починається із того, що виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості. Батьки мають рівні права та обов'язки щодо освіти і розвитку дитини. Далі безпосередньо йдеться про батьків здобувачів освіти.

### **Стаття 55. Права та обов'язки батьків здобувачів освіти**

1. Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості. Батьки мають рівні права та обов'язки щодо освіти і розвитку дитини.

2. Батьки здобувачів освіти мають право:

захищати відповідно до законодавства права та законні інтереси здобувачів освіти;

звертатися до закладів освіти, органів управління освітою з питань освіти;

обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми відповідної освіти;

брати участь у громадському самоврядуванні закладу освіти, зокрема обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу освіти;

завчасно отримувати інформацію про всі заплановані у закладі освіти та позапланові педагогічні, психологічні, медичні, соціологічні заходи, дослідження, обстеження, педагогічні експерименти та надавати згоду на участь у них дитини;

брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та/або індивідуального навчального плану;

отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, у тому числі щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування), про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності;

подавати керівництву або засновнику закладу освіти заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;

вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

3. Батьки здобувачів освіти зобов'язані:

виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;

сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;

поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;

дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;

формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;

настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

формувати у дітей усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;

виховувати у дитини повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України;

дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за наявності);

сприяти керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);

виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

4. Держава надає батькам здобувачів освіти допомогу у виконанні ними своїх обов'язків, захищає права сім'ї.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування мають поважати право батьків виховувати своїх дітей відповідно до власних релігійних і філософських переконань, а суб'єкти освітньої діяльності мають враховувати відповідні переконання під час організації та реалізації освітнього процесу, що не повинно порушувати права, свободи та законні інтереси інших учасників освітнього процесу.

5. Інші права та обов'язки батьків здобувачів освіти можуть встановлюватися законодавством, установчими документами закладу освіти і договором про надання освітніх послуг (за наявності).